របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់
នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង
(មាត្រា ៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកមិនស្របច្បាប់)

ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ត្រូវបានកំណត់ជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោករបស់ប្រទេសកម្ពុជា និងត្រូវបានដាក់ចូលក្នុងប្តេជ្ញាចិត្តរបស់សហគមសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលតម្រូវឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែមានច្បាប់នេះ។ ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវការសន្យារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាមួយអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងអាស៊ាន នាយកដ្ឋាននីតិកម្មនិងនាយកដ្ឋានកិច្ចការប្រកួតប្រជែងនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ជាអង្គភាពទទួលខុសត្រូវក្នុងការជំរុញដំណើរការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ឲ្យបានសម្រេចនិងមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ស្របតាមគោលនយោបាយជាតិនិងអន្តរជាតិ ក្រោមជំនួយពីកម្មវិធីអនុវត្តច្បាប់ប្រកួតប្រជែង (Competition Law Implementation Program - CLIP) របស់គម្រោងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីរវាង អាស៊ាន អូស្ត្រាលី និង ណូវែហ្សេឡង់ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement - AANZFTA)។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងនេះ ផ្តោតសំខាន់លើផ្នែកចំនួន០៣ រួមមាន៖ (១).កិច្ចព្រមព្រៀងរារាំងការប្រកួតប្រជែង (កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកមិនស្របច្បាប់ ហៅកាត់ថា "កាតែល - Cartel" និងកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែឈរដែលមិនស្របច្បាប់) (២). ការរំលោភបំពានលើជំហរឧត្តមភាពលើទីផ្សារ (៣). ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃធុរកិច្ច។ ដោយសារសកម្មភាពបំពានច្បាប់ប្រកួតប្រជែងភាគច្រើន កើតឡើងក្រោមរូបភាពជាកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកមិនស្របច្បាប់ (ការតែល) ដែលតម្រូវឲ្យស្ថាប័នប្រកួតប្រជែងត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងនឹងយកផ្នែកនេះមកធ្វើការវាយតម្លៃបឋម មុនផ្នែកផ្សេងៗទៀត។

បញ្ហាប្រឈម៖ ដោយហេតុថា ប្រទេសកម្ពុជានៅមិនទាន់មានច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងនិងស្ថាប័នគ្រប់គ្រងការប្រកួតប្រជែងនៅឡើយ ហេតុនេះហើយទាំងពាណិជ្ជករ អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជនពុំមានការយល់ដឹងអំពីការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាពនិងតម្លាភាពឡើយ។ ជាទូទៅ អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជន ពុំមានភាពប្រាកដប្រជាថា តើទំនិញឬសេវាដែលខ្លួនបានទិញនៅលើទីផ្សារ ជាទំនិញឬសេវាដែលបានឆ្លងកាត់ការប្រកួតប្រជែងរវាងពាណិជ្ជករដែរឬទេ? ថាតើ តម្លៃ គុណភាព ឬបរិមាណទំនិញឬសេវាទាំងនោះត្រូវបានកំណត់ដោយទីផ្សារប្រកួតប្រជែង ឬត្រូវបានកំណត់ដោយ ពាណិជ្ជករណាម្នាក់ឬក្រុមពាណិជ្ជករណាមួយឬទេ? ក្នុងករណី តម្លៃ គុណភាព ឬបរិមាណទំនិញឬសេវាត្រូវបានកំណត់ដោយពាណិជ្ជករណាម្នាក់ឬក្រុមពាណិជ្ជករណាមួយនោះ ជាលទ្ធផល អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជននឹងទទួលបាននូវទំនិញឬសេវាដែលមានតម្លៃខ្ពស់ គុណភាពទាប បរិមាណនិង ជម្រើសក៏តិច ហើយជាចុងក្រោយនឹងប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល។

គោលបំណង៖ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ក៏ដូចជាមាត្រា ៥ និយាយជារួមមានគោលបំណង ជំរុញឲ្យមានការប្រកួតប្រជែងដោយតម្លាភាព ដើម្បីឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជនទទួលបានទំនិញឬសេវា មានតម្លៃថោក គុណភាពល្អ បរិមាណ ច្រើន និងជម្រើសច្រើន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ច្បាប់នេះ ក៏ចង់ ជំរុញឲ្យមានការបង្កើតនូវធុរៈកិច្ចថ្មីៗក្នុងទីផ្សារ ដែលនាំទៅរកការរីកចំរើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាតិផងដែរ។

ជម្រើស៖

- **ជម្រើសទី១៖** គឺ **រក្សាស្ថានភាពដើម**
  (ពុំចាំបាច់មានសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ឬ មាត្រា៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់)
- **ជម្រើសទី២៖** គឺ **សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង**
  (មាត្រា៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់)

ផលប៉ះពាល់៖ ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង (មាត្រា ៥) នឹងធ្វើឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរនូវទម្លាប់ឬ សកម្មភាពរបស់ពាណិជ្ជករក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចំពោះការប្រកួតប្រជែងគ្នា ដែលជំរុញឲ្យងាកមករកនូវការប្រកួតប្រជែងគ្នាដោយស្មើភាពនិងតម្លាភាព ជាជាងការឃុបឃិតគ្នាដើម្បីកេងចំណេញផលប្រយោជន៍ពីអ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជន។ អាស្រ័យហេតុនេះ ច្បាប់នេះ (តាមរយៈមាត្រា៥) នឹងបង្កើតនូវកាតព្វកិច្ច លក្ខខណ្ឌតម្រូវ និង វិធានមួយចំនួនដែលពាណិជ្ជករត្រូវគោរពតាម ប៉ុន្តែវានឹងផ្តល់មកវិញនូវអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជននិងសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល។

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់៖ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មធ្លាប់បានធ្វើសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ(ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន) ចំនួនពីរលើក (លើកទី១ កាលពីឆ្នាំ២០១២ និងលើកទី២ កាលពីឆ្នាំ២០១៥) ជាលទ្ធផលភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់មានគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំង និងស្មើ ជំរុញឲ្យមានការអនុម័តច្បាប់នេះក្នុងពេលឆាប់ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ អាស៊ាន និង អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។

ការអនុវត្តន៍៖ ច្បាប់នេះ ពិសេសបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៥ នឹងត្រូវអនុវត្តក្នុងរយៈពេល បី(០៣)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះត្រូវបាន ប្រកាសដោយព្រះរាជក្រម។ ក្នុងគោលបំណងធានាឲ្យបាននូវការអនុវត្តច្បាប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់។ ច្បាប់នេះនឹង ផ្តល់ឱកាសឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចេញ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តច្បាប់នេះ។

ការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់

ចំណងជើងបញ្ញត្តិកម្ម	៖	**សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង** (**មាត្រា ៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែរផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់**)
ក្រសួង	៖	ពាណិជ្ជកម្ម
លេខយោង	៖	....
កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើម	៖	១៣ កក្កដា ២០១៦
កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់	៖	....

អត្ថាធិប្បាយសង្ខេបអំពីសំណើបញ្ញត្តិកម្ម

ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ត្រូវបានកំណត់ជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោករបស់ប្រទេសកម្ពុជា និងត្រូវបានដាក់ចូលក្នុងប្តេជ្ញាចិត្តរបស់សហគមសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានដែលតម្រូវឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែមានច្បាប់នេះ។ ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវការសន្យារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាជាមួយអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងអាស៊ាន នាយកដ្ឋាននីតិកម្មនិងនាយកដ្ឋានកិច្ចការប្រកួតប្រជែងនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ជាអង្គភាពទទួលខុសត្រូវក្នុងការ ជំរុញដំណើរការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងឲ្យបានសម្រេច និងមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ស្របតាមគោលនយោបាយជាតិនិងអន្តរជាតិ ក្រោមជំនួយពីកម្មវិធីអនុវត្តច្បាប់ប្រកួតប្រជែង (Competition Law Implementation Program - CLIP) របស់គម្រោងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីរវាង អាស៊ាន អូស្ត្រាលី និង ណូវែហ្សេឡង់ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement - AANZFTA)។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងនេះ ផ្តោតសំខាន់លើផ្នែកចំនួន០៣ រួមមាន៖ (១).កិច្ចព្រមព្រៀងរារាំងការប្រកួតប្រជែង (កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់ ហៅកាត់ថា "**កាតែល** - Cartel") និងកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែឈរដែលមិនស្របច្បាប់) (២).ការរំលោភបំពានលើជំហរឧត្តមភាពលើទីផ្សារ (៣).ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃធុរកិច្ច។ ដោយសារសកម្មភាពបំពានច្បាប់ប្រកួតប្រជែងភាគច្រើន កើតឡើងក្រោមរូបភាពជាកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់(ការតែល) ដែលតម្រូវឲ្យស្ថាប័នប្រកួតប្រជែងត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ អាស្រ័យហេតុនេះយើងនឹងយកផ្នែកនេះមកធ្វើការវាយតម្លៃបឋម មុនផ្នែកផ្សេងៗទៀត។

កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់ គឺ ស្ថិតក្នុងមាត្រា៥ នៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ហើយមាត្រានេះមានគោលបំណងធ្វើការហាមឃាត់បុគ្គលទាំងឡាយ ក្នុងការធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេក (សំដៅដល់គូប្រកួតប្រជែងដែលស្ថិតក្នុងកម្រិតដូចគ្នា) ទាំងឡាយណាដែលមានកម្មវត្ថុឬអនុភាពលើ ៖

ក. ការកំណត់ថ្លៃឬការគ្រប់គ្រងថ្លៃទំនិញឬសេវាដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោល

ខ. ការរារាំងឬការរិតត្បិតបរិមាណទំនិញឬសេវាដែលមានសម្រាប់លក់ ប្រភេទទំនិញឬសេវាដែលមានសម្រាប់លក់ ការអភិវឌ្ឍន៍ទំនិញឬសេវាថ្មី

គ. ការបែងចែកតំបន់ភូមិសាស្ត្ររវាងគូប្រកួតប្រជែង

ឃ. ការបែងចែកអតិថិជនរវាងគូប្រកួតប្រជែង

ង. ការដេញថ្លៃទាំងឡាយណាដែលមានទំនោរទៅរកអ្នកដេញថ្លៃតែមួយ ដើម្បីទទួលបានកិច្ចសន្យាដេញថ្លៃនោះ

ច. ការធ្វើពហិការមិនធ្វើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មជាមួយអ្នកផ្គត់ផ្គង់/អ្នកចែកចាយផ្សេងទៀត។

មាត្រា៥ នេះ នឹងធ្វើការហាមឃាត់បុគ្គលទាំងឡាយពីការធ្វើសកម្មភាពនានាដូចមានចែងក្នុងចំណុច (ក) ដល់ចំណុច (ច) ខាងលើ ប៉ុន្តែមាត្រានេះអាចត្រូវបានលើកលែងប្រសិនបើបុគ្គលនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអាចអះអាងបានថា៖

- កិច្ចព្រមព្រៀងនោះ នឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ច្រើនដល់សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច
- អត្ថប្រយោជន៍ដល់សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចខាងលើ នឹងមិនអាចកើតឡើង ប្រសិនបើគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងនោនិង
- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើនជាងផលប៉ះពាល់ដែលកើតពីការប្រឆាំងការប្រកួតប្រជែង។

ប្រភេទបញ្ញត្តិកម្ម៖

ច្បាប់	ព្រះរាជក្រឹត្យ	អនុក្រឹត្យ	ប្រកាស	សេចក្តីសម្រេច	សារាចរ	ផ្សេងៗទៀត
☑	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ផលប៉ះពាល់នៃសំណើបញ្ញត្តិកម្មលើវិស័យ៖

☑ សេដ្ឋកិច្ច ☐សង្គមកិច្ច ☐បរិស្ថាន ☐.... ផ្សេងៗ

១. ការកំណត់បញ្ហា

១.១. បញ្ហាចម្បងដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះមានបំណងដោះស្រាយ

ក- បញ្ហាដល់ការប្រកួតប្រជែង៖

ការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាពនិងមានតម្លាភាព នឹងជួយឲ្យអតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ទទួលបាននូវទំនិញឬសេវាក្នុងតម្លៃទាប មានគុណភាពខ្ពស់ មានសម្បូរបែបនិងជម្រើសច្រើន។ ដោយនៅប្រទេសកម្ពុជាពុំទាន់មានច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង និងស្ថាប័នគ្រប់គ្រងការប្រកួតប្រជែងនៅឡើយ ហេតុដូចនេះពាណិជ្ជករមួយចំនួន អាចបង្កើននូវប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួនតាមវិធីមិនស្មោះត្រង់ ជាជាងការប្រកួតប្រជែងគ្នាដែលនាំឲ្យមានពាណិជ្ជករមួយចំនួនខាតឬត្រូវដើរចេញពីទីផ្សារ។ ពាណិជ្ជករទាំងនោះនឹងឃុបឃិតគ្នាធ្វើសកម្មភាពមិនស្របច្បាប់មួយចំនួនដូចជា ការឃុបឃិតគ្នាកំណត់តម្លៃទំនិញឬសេវាដូចគ្នា ការឃុបឃិតគ្នាបែងចែកតំបន់ភូមិសាស្ត្រ បែងចែកអតិថិជន និងកំណត់បរិមាណទំនិញឬសេវាលើទីផ្សារ និងការឃុបឃិតគ្នាក្នុងការដេញថ្លៃ ។ល។ ជាលទ្ធផលអតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ជាអ្នករងផលប៉ះពាល់ពីសកម្មភាពទាំងនោះ ដូចជា ទំនិញឬសេវានៅលើទីផ្សារមានតម្លៃដូចគ្នា គុណភាពដូចគ្នា បរិមាណមានតិច ជម្រើសនៃទំនិញឬសេវាក៏មានតិចផងដែរ។ សកម្មភាពទាំងនេះ នឹងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល។ ដោយយើងមិនទាន់មានច្បាប់និងស្ថាប័នសម្រាប់គ្រប់គ្រងការប្រកួតប្រជែង ជាហេតុនាំឲ្យអតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ ខ្វះទំនុកចិត្តថា នៅពេលដែលខ្លួនបានទិញនូវទំនិញឬសេវាក្នុងតម្លៃណាមួយឬគុណភាពណាមួយនោះ តើតម្លៃឬគុណភាពរបស់ទំនិញឬសេវាទាំងនោះមានប្រកួតប្រជែងដែរឬទេ? ឬ តើតម្លៃឬគុណភាពរបស់ទំនិញឬសេវាទាំងនោះ ជាតម្លៃឬគុណភាពដែលបានកំណត់ដោយក្រុមពាណិជ្ជករណាមួយដែរឬទេ? អាស្រ័យហេតុនេះ បញ្ហាទាំងនេះរបស់អតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ នឹងត្រូវបានដោះស្រាយ ប្រសិនបើយើងមានច្បាប់និងស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ ដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌដល់ពាណិជ្ជករដែលបានបំពានច្បាប់នេះ។ ពាណិជ្ជករថ្មីៗ មិនហ៊ានចូលក្នុងទីផ្សារ ដោយខ្លាចនូវការប្រកួតប្រជែងខុសច្បាប់នានារបស់គូប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួនក្នុងទីផ្សារនោះ និងមិនមានច្បាប់ការពារពួកគាត់។

ខ. អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងៗ

លក្ខខណ្ឌដែលតម្រូវឲ្យមានច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ត្រូវបានកំណត់ក្នុងការចូលជាសមាជិកភាពរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (World Trade Organization - WTO) របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងត្រូវបានដាក់នៅក្នុងផែនការកំណត់របស់សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (ASEAN) ដែលត្រូវអនុម័តច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងឲ្យបានត្រឹមចុងឆ្នាំ២០១៦។

គ. អនុលោមតាមច្បាប់ជាតិ

ដោយយោងតាមមាត្រា៥៦ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលតម្រូវឲ្យកម្ពុជាត្រូវអនុវត្តប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ ហើយដំណើរការនិងការរៀបចំប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចនេះត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់។ ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង គឺជាច្បាប់សំខាន់ដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ។

ក្នុងការទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគ ច្បាប់ស្តីការវិនិយោគនៅកម្ពុជា (មាត្រា ១០) បានកំណត់ថារាជរដ្ឋាភិបាលនឹងមិនធ្វើការគ្រប់គ្រងតម្លៃ ដែលផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យអ្នកវិនិយោគកំណត់តម្លៃដោយឯករាជ្យស្របជាមួយលក្ខខណ្ឌប្រកួតប្រជែងទីផ្សារ ក្នុងនេះមានន័យថា តម្លៃត្រូវកំណត់ដោយទីផ្សារ ហើយគូប្រកួតប្រជែងអាចប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាពនិងតម្លាភាព ព្រោះគ្មានអន្តរាគមន៍ពីរាជរដ្ឋាភិបាលលើគូប្រកួតប្រជែងណាមួយឡើយ។ដោយការមានគាំទ្រពីរដ្ឋធម្មនុញ្ញជាតិ និងភាពស្របគ្នាជាមួយច្បាប់ស្តីពីការវិនិយោគនៅកម្ពុជា នឹងផ្តល់លទ្ធភាពងាយស្រួលក្នុងការជំរុញដំណើរការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះបានឆាប់រហ័ស។

១.២. បញ្ហាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះអាចជួយដោះស្រាយបានផងដែរ

- ជួយឲ្យអតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ទទួលបាននូវទំនិញឬសេវា ដែលមានតម្លៃថោក មានគុណភាពខ្ពស់ មានបរិមាណច្រើន និងមានជម្រើសច្រើន។
- ទំនុកចិត្តកើនឡើងពីសំណាក់អតិថិជនឬអ្នកប្រើប្រាស់ ដោយសារមានច្បាប់នេះសម្រាប់ដាក់ទោសពិន័យដល់ពាណិជ្ជករដែលធ្វើការប្រកួតប្រជែងមិនស្របច្បាប់
- ជំរុញឲ្យមានពាណិជ្ជករថ្មីៗចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងទីផ្សារ ដោយសារពួកគេជឿជាក់ថាពួកគេត្រូវបានការពារពីគូប្រកួតប្រជែងនានាដែលបានប្រព្រឹត្តខុសពីច្បាប់ប្រកួតប្រជែង។

១.៣. សូមរាយបញ្ជីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធឬប្រហាក់ ប្រហែល។ ចូរបញ្ជាក់ថា តើហេតុអ្វីបានជាលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តទាំងនេះមិនទាន់ គ្រប់គ្រាន់?

គ្មាន

១.៤. តើសំណើបញ្ញត្តិកម្មមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងដែរឬទេ? (ប្រសិនបើមាន សូមពន្យល់)

សំណើបញ្ញត្តិកម្មពុំមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងទេ

២. គោលបំណង

មាត្រានេះ មានគោលបំណងដើម្បីជំរុញឲ្យមានការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាពនិងតម្លាភាព ដើម្បីឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជនទទួលបានសេវានិងទំនិញមានតម្លៃថោក គុណភាពល្អ បរិមាណច្រើន និងជម្រើសច្រើន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ច្បាប់នេះ ក៏ចង់ជំរុញឲ្យមានការបង្កើតនូវធុរៈកិច្ចថ្មីៗក្នុងទីផ្សារ ដែលនាំទៅរកការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាតិផងដែរ។

៣. ជម្រើស

- **ជម្រើសទី១៖ គឺ រក្សាស្ថានភាពដើម**
  (ពុំចាំបាច់មានសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ឬ មាត្រា៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់)
- **ជម្រើសទី២៖ គឺ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង**
  (មាត្រា៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់)

៤. ការប៉ាន់ស្មានបឋមលើប្រភេទបន្ទុកចំណាយភាគពាកិច្ច និងផលចំណេញ

៤.១. ការកំណត់ភារកិច្ច និងប្រភេទបន្ទុកចំណាយ

ជម្រើស	រាជរដ្ឋាភិបាល	ធុរកិច្ច
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	-ត្រូវរងបន្ទុកចំណាយលើការរៀបចំជំពូកផ្សេងទៀត (ក្រៅពីមាត្រា៥) ឬបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតដែលអាចដោះស្រាយបញ្ហាបាន។ -ត្រូវប្រឈមមុខនឹងផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតឡើងពីការឃុបឃិតខ្សែផ្តេករវាងពាណិជ្ជករនៅក្នុងទីផ្សារ។	-មិនមានរងបន្ទុកចំណាយអ្វីទាំងអស់ដោយសារទីផ្សារនៅរក្សាស្ថានភាពដើម។ -ភាគីដែលមិនបានចូលរួមក្នុងការឃុបឃិតអាចនឹងរងឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានពីការឃុបឃិតខ្សែផ្តេករវាងពាណិជ្ជករនៅក្នុងទីផ្សារ។
ជម្រើសទី២៖ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង (មាត្រា ៥)	-បន្ទុកចំណាយក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់។ -បន្ទុកចំណាយក្នុងការរៀបចំស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ និងតាមដាន	-រងបន្ទុកចំណាយក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ -បន្ទុកចំណាយក្នុងការកែប្រែ រៀបចំឡើងវិញនូវស្ថានភាពអាជីវកម្ម

	ទីផ្សារ។	របស់ខ្លួនក្រោយពីមានការឃុប ឃិតកើតឡើងរួចហើយ។

៤.២. ការកំណត់ប្រភេទនៃផលចំណេញ

ជម្រើស	**ប្រភេទនៃផលចំណេញ**
សំណើបញ្ញត្តិកម្ម	
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	-គ្មាន
ជម្រើសទី២៖ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង (មាត្រា ៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេកដែលមិនស្របច្បាប់)	-ទីផ្សារមានការប្រកួតប្រជែង នាំឲ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច -ជំរុញឲ្យមានការបង្កើតធុរកិច្ចថ្មីៗ និងគាំទ្រឲ្យមានទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មដោយសមធម៌ និងមានប្រសិទ្ធភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច -ការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាពគ្នានិងមានតម្លាភាព និងលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការច្នៃប្រឌិតកាន់តែខ្ពស់ -បង្កើនទំនុកចិត្តដល់អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជនលើទំនិញឬសេវាដែលពួកគាត់បានទិញឬប្រើប្រាស់

៤.៣. វិសាលភាពនៃជម្រើសនីមួយៗ

ជម្រើស	វិស័យឬប្រភេទធុរកិច្ច	ចំនួនធុរកិច្ច	ឯកសារយោង /ភស្តុតាង
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	-អ្នកប្រើប្រាស់ឬអតិថិជន -សេដ្ឋកិច្ចជាតិ -ក្រុមពាណិជ្ជករ ដែលមិនស្ថិតក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្តេក	គ្របដណ្តប់លើគ្រប់វិស័យធុរកិច្ច លើកលែងតែ	(មិនមានទិន្នន័យ)

	ដែលមិនស្របច្បាប់	ក្រុមពាណិជ្ជករដែលឃុបឃិតខ្សែផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងទីផ្សារ។	
ជម្រើសទី២៖សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង (មាត្រា ៥៖ កិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្គត់ដែលមិនស្របច្បាប់)	-ក្រុមពាណិជ្ជករដែលស្ថិតក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងខ្សែផ្គត់ដែលមិនស្របច្បាប់	(មិនមានទិន្នន័យ ដោយសារមិនទាន់មានការស៊ើបអង្កេតឲ្យឃើញជាក់ស្តែង)	(មិនមានទិន្នន័យ ដោយសារមិនទាន់មានការស៊ើបអង្កេតឲ្យឃើញជាក់ស្តែង)

៥. កិច្ចពិគ្រោះយោបល់

ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មធ្លាប់បានធ្វើសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ(ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន) ចំនួនពីរលើក (លើកទី១ កាលពីឆ្នាំ២០១២ និងលើកទី២ កាលពីឆ្នាំ២០១៥) ជាលទ្ធផលភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់មានគាំទ្រ យ៉ាងខ្លាំង និងស្នើជំរុញឲ្យមានការអនុម័តច្បាប់នេះក្នុងពេលឆាប់ស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ អាស៊ាន និងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។

៦. សន្និដ្ឋាន

តើចាំបាច់ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃពេញលេញ (RIS) ដែរឬទេ?

☑**ចាំបាច់៖**

☐**មិនចាំបាច់៖**

៧. ការអនុវត្ត និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ

៧.១. តើវិធានការអ្វីត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងអភិបាលកិច្ចល្អ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការដាក់ឱ្យអនុវត្ត?

៧.២. តើគួរធ្វើការពិនិត្យតាមដានបញ្ញត្តិកម្មនេះឡើងវិញ ក្រោយពេលបញ្ញត្តិកម្មនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដែរឬទេ? បើដូច្នោះ តើបញ្ញត្តិកម្មនេះគួរត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ឬតាមដានយ៉ាងដូចម្តេច និងនៅពេលណា?

ដំណើរការ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ទំនាក់ទំនង
រៀបចំដោយ ក្រុមRIA ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	ឯកឧត្ត ប៉ែន សុវិជាតិ លោក ម៉េង សុឃាង លោក សំ ចិត្រា	អគ្គនាយក និងជាប្រធាន RIA សមាជិកRIA សមាជិកRIA	០១២ ៨១៦ ៦៦៣ ០១២ ៩៩៣ ១៨៨ ០៩៨ ២២៩ ៦៨៨
ផ្តល់យោបល់ដោយ ក្រុមRIA របស់ECOSOCC៖	ឯ.ឧ ប៊ិច សុខា	អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីRIA	០១២ ៦៩៨ ៩៩៩
	ឯ.ឧ ឡោ ប៉ូលីណា	ប្រធានក្រុម១ ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល និងសម្របសម្រួល	០១២ ៧៨៨ ៦០៦
	លោក អឹម រដ្ឋារ៉ា	សមាជិកក្រុម២	០១២ ៩៩៣ ៣៧០
ជំនួយការ	កញ្ញា ឆេង គីមឡេង	បុគ្គលិករដ្ឋបាល	០១៦ ៥១៥ ២៨៣
បញ្ចូលទៅក្នុង Database			